

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

У період трансформації українського суспільства особливе місце займає діяльність практичного психолога, яка потребує не тільки продуктивності, а й індивідуального творчого підходу. Креативність виступає важливою складовою у подальшому зростанні та професійній самореалізації студентів-психологів.

У психологічній науці дослідженням креативності займалися такі вчені як: В.Клименко, В. Романець, Н. Гнатко, В. Дружинін, С. Максимова, Я. Пономарьов, В. Андрєєв, А. Маслоу, Дж. Гілфорд, Г. Адлер, К. Роджерс, П. Торренс та інші).

«Креативність – це рівень творчої обдарованості, здібностей до творчості, які проявляються у мисленні, спілкуванні, окремих видах діяльності і становлять відносно стійку характеристику особистості», та «...незвідну до інтелекту функцію цілісної особистості, яка залежить від комплексу її психологічних характеристик» [2, с. 181].

Варто зазначити, що процес навчання студента-психолога у вищому навчальному закладі тісно пов'язаний з появою та розвитком смисложиттєвих поглядів, світосприйняття, утворенням громадянських якостей, розвитком творчого мислення та професійного мовлення.

В. Клименко вважає, що результативний віковий період розвитку креативності особистості знаходиться в межах від 13 до 21 року, і продовжується від 21 до 34 років. На думку автора, у цей час механізм творчості особистості наближається до стану гармонії, і саме в цей період людина намагається творчо виконувати роботу.

Виходячи з цього, креативність варто розглядати з позиції Дж. Гілфорда про взаємозалежність інтелектуальних складових особистості з прагненням до розвитку компонентів креативності, а саме здатності до: виявлення і постановки проблем, створення нових ідей, гнучкого та нестандартного мислення, вдосконалення ідей, розв'язування проблем шляхом аналізу та синтезу.

Дана ідея набула розвитку в роботах Е.П. Торренса. Він виділив наступні параметри креативності особистості: 1) продуктивність; 2) гнучкість; 3) оригінальність; 4) деталізація.

Натомість, концепція С.Меднікова переконує у тому, що процес вирішення проблеми стає більш креативним тоді, коли елементи задачі взяті з віддалених галузей. Таким чином, суть творчого процесу полягає у подоланні обмежувальних рамок, стереотипів, що сприяє розширенню поля асоціацій.

Розглядаючи складові творчих здібностей особистості В. Андрєєв створив багатопланову ієрархію здібностей особистості до самокерування, саморегулювання у творчій діяльності, що описується й оцінюється як: цілеспрямованість, здібність дорозгорнутого планування, здібність до самоорганізації, здібність до самоконтролю, адекватність самооцінки, здібність до рефлексії і перевлаштування, відповідальність [1, с. 21 – 22].

Непорухним є той факт, що креативна особистість – це та, яка здатна

створювати потенційно новий, якісний продукт діяльності. Таким чином, важливо зазначити структурні компоненти творчої свідомості, до яких О.М. Матюшкін відніс: направленість на генерування оригінальних рішень творчих завдань, спрямованість до ідеалізму, пошукова активність творчої діяльності та потужна стимуляція пізнавальної діяльності.

Також, цікавим є той факт, що особистість при вирішенні творчого завдання спирається не тільки на зовнішні властивості індивіда, а й підсвідомо звертається до своєї інтуїтивного рівня, що супроводжується емоційною активністю.

Згідно з Я. Пономарьовим креативність пов'язана з такими якостями особистості, як: цілеспрямована пошукова мотивація та рефлексія, як результат мисленнєвого процесу. Не менш важливим у роботах автора є те, що людина у процесі розв'язання творчих завдань у лабораторних умовах керується інтуїтивним досвідом, а творчий продукт з'являється як результат мисленнєвого процесу, а сама особистість перебуває у стані мотиваційної напруженості.

Аналізуючи погляди різних учених на креативність, доречно виокремити основні психологічні особливості розвитку креативності студента-психолога: 1) вікові особливості; 2) творчі здібності; 3) творча мотивація; 4) цілеспрямованість думок; 5) постійна пошукова діяльність; 6) підсвідомі процеси; 7) емоційне переживання.

Отже, процес розвитку креативності майбутніх психологів полягає у самостійній творчій діяльності, активізації творчого мислення, стимуляції творчої діяльності та творчому підході, що зумовлюють продуктивне вирішення творчої проблеми або задачі у майбутній професійній діяльності.

Список літератури

1. Андреев В. И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности / В. И. Андреев. – Казань, изд. Казанского университета, 1988. – 232 с.
2. Психологічна енциклопедія/ [Авт. – упоряд. О. М. Степанов]. – К.: «Академвидав», 2006. – 424 с.

*Науковий керівник: Доценко Л.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 378.091:159.9:378.4(100) (043.2)

Андрусенко А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ ЗА КОРДОНОМ

Сьогодні досить актуальним є питання вибору міжнародної освіти. Вважається, що такий досвід дає людині значно більше, ніж знання. Перш за все, студент отримує незалежність, можливість використати навички, які раніше були не потрібні, з'являється впевненість у собі та своїх силах, розвивається критичне мислення.

Одним з основних етапів соціалізації індивіда, що сприяє формуванню його світогляду, є здобуття вищої освіти. Мотивація отримання вищої освіти займає